

ЛІТЕРАТУРА

1. Січкаренко К. О. Мережева організація інноваційної діяльності: наукова доповідь. Київ: НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», 2015. 48 с.
2. Герасимова Н. «Инновационное взаимодействие» как принцип реализации открытых инноваций. *Инновации*. 2009. №11. С. 96–101.

REFERENCES

1. Sichkarenko, K.O. (2015). Merezheva orhanizatsiia innovatsiinoi diialnosti: naukova dopovid. Kyiv: NAN Ukrainy, DU «Instytut ekonomiky ta prohnozuvannia NAN Ukrainy» [In Ukrainian].
2. Gerasimova, N. (2009). «Innovatsionnoye vzaimodeystviye» kak printsip realizatsii otkrytykh innovatsiy. *Innovatsii – Innovation, 11*, 96–101.

Панфілова Дар'я Андріївна
кандидат юридичних наук, адвокат,
молодший науковий співробітник
НДІ правового забезпечення
інноваційного розвитку НАПрН України
ORCID 0000-0001-6408-3675

ВИХІД ІТ ГАЛУЗІ ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНУ НА ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ РИНОК: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У роботі проаналізовано стан регіональної ІТ галузі, зроблено акцент на новаціях законодавства Європейського Союзу у сфері ІТ та зобов'язаннях нашої держави з підтримки вітчизняної ІТ галузі. Зважаючи на поступовий перспективний вихід регіональної ІТ галузі на європейський ринок, запропоновано умовний перелік першочергових заходів для досягнення стратегічних цілей та підвищення інвестиційної привабливості регіону.

Ключові слова: ІТ галузь, стартап, креативні індустрії, Європейський Союз, стратегії розвитку.

The state of the regional IT industry was analyzed in this paper, the emphasis was placed on the innovations of the European Union legislation in the IT-sphere and the obligations of our country to support the domestic IT industry. Given the gradual promising entry of the regional IT industry into the European market, the conditional list of priority measures was proposed to achieve strategic goals and increase the investment attractiveness of the region.

Keywords: IT industry, startup, creative industries, European Union, development strategies.

В умовах трансформацій суспільних відносин інформаційно-комунікаційні та інноваційні технології стали невід’ємною компонентою сучасного світу, умовою його існування й набули екстериторіального характеру. Зазначені новації пройшли апробацію в усіх сферах діяльності людини, починаючи від повсякденності й закінчуючи забезпеченням банківської та фінансової діяльності більшості розвинених країн, податкової системи, управління транспортом, промисловими підприємствами, торгівлею та іншими. Саме тому в сучасних економічних й політичних умовах популяризація ІТ галузі щорічно зростає, стаючи домінантою на шляху до досягнення якісного зростання ефективності всіх суб’єктів економіки.

Україна, підписавши Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (від 21.03.2014 р. і 27.06.2014 р.) [1], взяла на себе зобов’язання із підтримки вітчизняної ІТ галузі як на загальнодержавному, так і на регіональному рівні, з метою поступового входження вітчизняних спеціалістів до загальноєвропейського ринку ІТ послуг. Можна констатувати, що сьогодні виконанню цього вектору законодавчих трансформацій сприяє стратегічне регіональне планування на довгострокову та короткострокову перспективу, стаючи вектором провідних реформ та якісних перетворень регіону.

Необхідно відзначити, що до Стратегічних та оперативних цілей і завдань по їх реалізації Харківської області до 2027 року віднесено розвиток креативних індустрій, у тому числі й ІТ технологій [2]. Можна із впевненістю стверджувати, що Харківський регіон у вказаній галузі за останні роки вже досяг високих показників. За даними

звіту «KHARKIV IT-RESEARCH 2.0» [3], презентованого Харківським ІТ-Кластером у листопаді 2019 року, «за кількістю компаній та спеціалістів, Харків випереджає інші ІТ локації країни, поступаючись лише Києву, а за концентрацією ІТ спеціалістів, співвідношенням до інших професій – іде на рівні зі столицею». Відтак, Харків, за всіма показниками інтенсифікації розвитку галузі можна визнати сприятливим регіоном для розвитку технологічного бізнесу.

За минулий рік Харківська область значно покращила свій статус у міжнародних рейтингах бізнес-майданчиків. Крім того, серед основних ринків експорту регіональних ІТ послуг все більшого значення набувають країни Європейського Союзу. У цьому контексті все частіше укладаються зовнішньоекономічні договори щодо надання послуг у сфері розробки розважальних та освітніх платформ, ігор, банкінгу, фінансово-технічних сервісів, електронної комерції, тощо. Водночас, регіональна ІТ галузь не завжди готова з правової точки зору захистити свої права у рамках загальноєвропейських стандартів та вимог, у тому числі й у сфері інтелектуальної власності, та потребує дієвої підтримки регіональної влади, а також представників науки та правничої професії.

Доцільно наголосити, що законодавство Європейського Союзу у сфері ІТ швидко розвивається. Так, інститути ЄС нещодавно прийняли новий пакет правил, включаючи Директиву 2019/770 від 20.05.2019 р. про певні аспекти, що стосуються договорів на поставку цифрового контенту та цифрових послуг [4], та Директиву 2019/771 від 20.05.2019 р. про деякі аспекти, що стосуються договорів купівлі-продажу товарів [5]. Стратегія єдиного цифрового ринку Європейського Союзу встановлює загальну систему, що полегшує інтеграцію цифрових трансформацій на внутрішньому ринку, зокрема, здійснюється фрагментація торгівлі всередині ЄС, розглядаючи всі основні перешкоди на шляху розвитку транскордонної торгівлі, яка становить найбільш значну частину продажів між бізнесом. Відтак, певні аспекти, що стосуються договорів на продаж ІТ послуг, повинні бути гармонізовані, приймаючи за основу високий рівень захисту інтелектуальної власності, щоб створити справді єдиний цифровий ринок, підвищити правову визначеність й знизити операційні витрати, зокрема для малого і середнього бізнесу.

Враховуючи вищевикладене та з метою досягнення стратегічних цілей, підвищення інвестиційної привабливості регіону та зважаючи на поступовий вихід регіональної ІТ галузі на європейський ринок, доцільним та нагальним вбачається наступний спектр першочергових заходів:

- побудова дієвої бізнес моделі взаємодії між науковцями – науковими інституціями – бізнесом – владою у сфері ІТ;
- залучення інвестування у регіональні ІТ проекти;
- створення регіонального реєстру ІТ компаній регіону;
- сприяння розвитку підприємницької культури регіону;
- посилення інформаційних можливостей участі регіональних ІТ новаторів у міжнародних програмах;
- підготовка із науковцями та представниками правничих професій рекомендацій зі складання зовнішньоекономічних контрактів у ІТ галузі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 40. Ст. 2021.

2. Стратегічні та оперативні цілі і завдання Стратегії розвитку Харківської області на період 2021–2027 років. URL: <http://www.strategy.kharkiv.ua/plan.html>.

3. KHARKIV IT RESEARCH 2.0: 31 000 ІТ-фахівців, 480 компаній та зростання об'єму індустрії на 20%. 19.11.2019 р. URL: <https://it-kharkiv.com/kharkiv-it-research-2-0-31-000-it-fahivtsiv-480-kompanij-ta-zrostannya-ob-yemu-industriyi-na-20/>.

4. Directive (EU) 2019/770 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019 on certain aspects concerning contracts for the supply of digital content and digital services. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019L0770&from=BG>.

5. Directive (EU) 2019/771 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019 on certain aspects concerning contracts for the sale of goods, amending Regulation (EU) 2017/2394 and Directive 2009/22/EC, and repealing Directive 1999/44/EC. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?q=id=1581547621712&uri=CELEX:32019L0771>.

REFERENCES

1. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony: Zakon Ukrainy vid 16 veresnia 2014 r. № 1678-VII. (2014). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 40, art. 2021.
2. Stratehichni ta operatyvni tsili i zavdannia Stratehii rozvytku Kharkivskoi oblasti na period 2021 – 2027 rokiv. URL: <http://www.strategy.kharkiv.ua/plan.html> [In Ukrainian].
3. KHARKIV IT RESEARCH 2.0: 31 000 IT-fakhivtsiv, 480 kompanii ta zrostannia obiemu industrii na 20%. 19.11.2019 r. URL: <https://it-kharkiv.com/kharkiv-it-research-2-0-31-000-it-fahivtsiv-480-kompanij-ta-zrostannya-ob-yemu-industriyi-na-20/> [In Ukrainian].
4. Directive (EU) 2019/770 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019 on certain aspects concerning contracts for the supply of digital content and digital services. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019L0770&from=BG> [In English].
5. Directive (EU) 2019/771 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019 on certain aspects concerning contracts for the sale of goods, amending Regulation (EU) 2017/2394 and Directive 2009/22/EC, and repealing Directive 1999/44/EC. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?q=id=1581547621712&uri=CELEX:32019L0771> [In English].

Пасмор Юлія Вікторівна

*кандидат наук із соціальних комунікацій,
науковий співробітник НДІ правового забезпечення
інноваційного розвитку НАПрН України
ORCID 0000-0001-8773-360X*

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ В ІННОВАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

У статті розглянуто сучасні проблеми цифрової трансформації в інноваційному суспільстві. Доведено, що у глобальному світі сучасних технологій, відкритих знань та відкритих інновацій цифровізація є чинником розвитку інноваційних регіональних систем, вільного трансферу знань, ідей для соціоекономічної системи розвитку в Україні.